

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego obowiązujący w Zespole Szkół w Sośniach

2024/2025

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 poz. 750,854 i 1473);
Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2024 poz. 737, 854),
Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
(Dz.U. z 2019 r., poz.325).

1. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkół w Sośniach obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę i przedszkole w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia ponadpodstawowego. System określa cele, zadania oraz formy pracy zawodoznawczej w ramach rocznego planu działania i jest częścią Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły. Organizacją wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zajmuje się pedagog szkolny i psycholog.

2. Główne cele pracy w zakresie doradztwa zawodowego:

- Przygotowanie uczniów do świadomego i umiejętnego planowania kariery zawodowej, do podjęcia trafnej decyzji zawodowej i szkolnej;
- Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny;
- Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona);
- Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach;
- Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu;
- Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań.

3. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego:

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia;
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- Prowadzenie działalności informacyjno – doradczej;

- Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom;
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom;
- Pomoc i udostępnianie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych i systemie kształcenia ustawicznego;
- Współpraca wszystkich pracowników szkoły w celu realizacji zadań.

4. Zadania szczegółowe:

➔ w zakresie pracy z młodzieżą:

- wdrażanie uczniów do samopoznania,
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- planowanie własnego rozwoju,
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- zdobycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
- zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy,
- poznanie lokalnego rynku pracy,
- kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samozatrudnienia,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu,
- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność);

➔ w zakresie pracy z rodzicami:

- podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,

- doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej;

→ w zakresie współpracy z nauczycielami:

- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

5. Zakres treści realizowanych w poszczególnych klasach

Klasy I-III SP

Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań.

- Poznanie siebie, swoich zainteresowań, określenie swoich mocnych stron w różnych obszarach
- Zapoznanie dzieci ze specyfiką różnorodnych zawodów
- Uświadomienie uczniom czym jest praca, jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach
- Uświadamianie uczniom potrzebę zdobywania nowych wiadomości i umiejętności
- Uczenie dzieci planowania swoich działań, by osiągnąć sukces (metoda projektu).

Klasy IV-VI SP

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, z rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej postawy uczniów wobec pracy, stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności i zainteresowań. Na tym etapie edukacji uczeń:

- poznaje, że uczenie się jest podstawą zdobywania wiedzy (techniki uczenia się, style poznawcze, itp.).
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
- potrafi opowiadać o swoich planach edukacyjno-zawodowych.

- potrafi planować, organizować swoją pracę, by dojść do celu. Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Wychowawcy zapoznają uczniów z wybranymi zawodami, zapraszają interesujące osoby np. z regionu na lekcje wychowawcze.

Klasy VII-VIII SP

Celem orientacji zawodowej w klasach VII-VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery zawodowej i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informowanie na temat rynku pracy i systemu edukacyjnego.

Program zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oparty jest na triadzie:

- poznaję siebie
- poznaję zawody
- poznaję rynek edukacyjny.

Poznanie siebie w aspekcie wyboru zawodu tzn. poznania swoich zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, temperamentu, mocnych i słabych stron oraz stanu zdrowia.

Świat zawodów. Na zajęciach w ramach tego bloku uczeń zbiera informacje o środowisku pracy, zadaniach, czynnościach, narzędziach pracy, możliwościach zatrudnienia, wymaganiach fizycznych i psychicznych.

Trzeci blok tematyczny dotyczy określenia ścieżek realizacji czyli możliwości zdobycia zawodu. Uczeń poznaje strukturę szkolnictwa ponadpodstawowego.

W obszarze POZNAJĘ SIEBIE uczeń:

- rozpoznaje i analizuje swoje zasoby (zainteresowania, uzdolnienia, mocne i słabe strony kompetencji, predyspozycje zawodowe),
- identyfikuje obszary do rozwoju i określa swoje ograniczenia w kontekście planowania kariery zawodowej,
- konfrontuje swój system wartości z wartościami pracy i wartościami istotnymi dla określonych zawodów.

W obszarze ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów
- charakteryzuje zawody oraz drogi dojścia do poszczególnych zawodów

- konfrontuje swoje zainteresowania i predyspozycje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka
- dokonuje autoprezentacji jako niezbędnej umiejętności w rozmowie o pracę.

W obszarze RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE uczniów:

- charakteryzuje strukturę systemu edukacji
- analizuje ofertę szkolnictwa ponadpodstawowego pod kątem możliwości dalszego kształcenia
- analizuje kryteria rekrutacji do wybranych szkół w kontekście rozpoznawanych zasobów własnych
- analizuje znaczenie uczenia się przez całe życie.

W obszarze PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH uczniów:

- ustala cele i plany edukacyjno-zawodowe w oparciu o swoje potrzeby i aspiracje,
- analizuje alternatywne ścieżki swojej kariery zawodowej, uwzględniające konsekwencje podjętych wyborów.

Przykładowe tematy do realizacji w klasie VII:

1. Wstęp do Doradztwa Zawodowego – wprowadzenie w problematykę orientacji zawodowej.
2. Znaczenie pracy w życiu człowieka. Motywacja – dlaczego ludzie pracują?
3. Poznaję siebie – zainteresowania. Inspiracja do działania i sposób na relaks.
4. Jaki jestem? Identyfikacja mocnych i słabych stron.
5. Poznaję siebie. Moje cechy charakteru i temperamentu.
6. Świat zawodów- co warto o nich wiedzieć?
7. Poznajemy zawody przeszłości oraz przyszłości.
8. Rynek pracy.
9. Ja na rynku pracy. Asertywność i komunikacja.

Przykładowe tematy do realizacji w klasie VIII:

1. Co ma wpływ na moją dalszą drogę kształcenia? Przed wyborem: liceum, technikum, szkoła branżowa.
2. Autoprezentacja. Arkusz samooceny ucznia.
3. Lokalny rynek pracy.
4. Decyzje- szanse czy ograniczenia?

5. Oferta edukacyjna powiatu ostrowskiego i dolnośląskiego.
6. Zasady rekrutacji do szkół.
7. Podstawy prawne dotyczące zatrudniania osób młodocianych.
8. Niebezpieczeństwa, zagrożenia, BHP.
9. Indywidualna ścieżka kształcenia. CV i listy motywacyjne – jak pisać?

6. Współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem edukacyjno- zawodowym.

1. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Ostrowie Wielkopolskim
2. Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Ostrowie Wielkopolskim
3. Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowie Wielkopolskim
4. Szkoły ponadpodstawowe.

7. Formy i metody pracy

- Ankiety, kwestionariusze
- Pogadanki
- Zajęcia warsztatowe
- Prezentacje multimedialne
- Konkursy zawodoznawcze
- Spotkania z przedstawicielami instytucji doradczych
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- Szkolne wycieczki tematyczne
- Poradnictwo indywidualne i grupowe

8. Efekty

Uczeń potrafi:

- dokonać adekwatnej samooceny,
- rozpoznać mocne i słabe strony,
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno-zawodową,
- dostosować się do zmian,
- analizować źródła informacji edukacyjno-zawodowej,
- wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami,
- współpracować z zespołem,
- skutecznie się zaprezentować.

9. Ocena i ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest niezbędna aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej skierowanej do uczniów, obserwacji własnej i informacji zwrotnych od nauczycieli z realizacji planowanych działań psycholog sporządzi sprawozdanie i przedstawi dyrektorowi szkoły oraz radzie pedagogicznej.

10. Harmonogram działań edukacyjno- zawodowych w roku szkolnym 2024/2025

Lp.	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Opracowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego.	Pedagog specjalny/psycholog	wrzesień
2.	Realizacja tematyki zawodoznawczej w poszczególnych klasach (w oparciu o treści WSDZ).	pedagog wychowawcy	w ciągu roku szkolnego
3.	Warsztaty zawodoznawcze „Planujemy karierę zawodową” realizowane przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrowie Wielkopolskim.	psycholog	II semestr
4.	Prezentacja filmów „Mój zawód przyszłości ”na lekcjach wychowawczych.	wychowawcy pedagog	w ciągu roku
5.	Realizacja tematyki zawodoznawczej na lekcjach przedmiotowych m. in. wos, język polski, informatyka .	nauczyciele przedmiotów	wg programów nauczania
6.	Zapoznanie uczniów klas VIII z ofertą szkół ponadpodstawowych, organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół, udział w dniach otwartych.	psycholog wychowawcy	w ciągu roku

7.	Indywidualna praca z uczniami i rodzicami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu. Współpraca z doradcami zawodowymi z PPP.	psycholog	w miarę potrzeb
8.	Gromadzenie i udostępnianie nauczycielom scenariuszy lekcji, ankiet, artykułów, kart pracy z zakresu zawodoznawstwa w ramach Szkolnego Centrum Informacji Zawodowej w bibliotece.	psycholog nauczyciel bibliotekarz	w ciągu roku
9.	Przygotowanie prezentacji multimedialnych „Mój wymarzony zawód” przez uczniów klas VII.	n-le informatyki psycholog	II semestr
10.	Prowadzenie tablicy informacyjnej o szkołach ponadgimnazjalnych.	pedagog nauczyciel bibliotekarz	w ciągu roku
11.	Badania predyspozycji zawodowych z wykorzystaniem różnych testów.	psycholog	w ciągu roku
12.	Poznanie realiów zakładu pracy – wycieczka.	Psycholog Wychowawcy klas VII - VIII	listopad
13.	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Psycholog wychowawcy	w ciągu roku
14.	Badanie losów absolwentów.	wychowawcy	wrzesień następnego roku

